

mladič, ki nosi zvonec v krajnem šolskem svetu: Kmetiške občine nimajo nič govoriti in pa kmet molči pa plačaj. Iz tega pač vsaki lahko povzame, zakaj še smo mi že itak preveč stiskani kmetje in pa kmetiške občine na svetu? Mar ne ubogi trpini, po njegovih plemenitih mislih?

Iz Slov. Gradca. (Svarilo) Neki omirovljeni uradnik nadleguje premožne osebe v raznih okrajih, posebno pa velečastito duhovščino z beračijskimi dopisi, v katerih lažljivo opisuje, kako hudo da ga beda muči in se mu na ta način večkrat posreči, da podpore dobiva. Imenovani pa prejema, kakor vemo za gotovo, penzije mesečnih 42 fl., tedaj svoto, katera je za njegovo življenje več, kakor zadostna. Vrh tega vemo, da njegova žena biva z njim skup, ter ima hišo z enim nadstropjem, v kateri hiši stanovanje v najem oddaja, zraven tega pa tudi nekaj kosov zemljišča. Iz tega se naj posname, da je beda, katero on v svojih beračijskih dopisih opisuje, popolnoma izmišljena in da njegove izmišljotine omirovljenemu uradniku slabo pristojajo.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Da se jeziček na državni vagi nagiblje na levico, to se kaže najbolj v avstrijski delegaciji; kajti v njej je že večina nemško-liberalne gospôde ter je knez Schönburg ji predsednik in dr. pl. Plener je isto tako predsednik v proračunskem odboru. Za potrebe skupne države terja se letos blizo za 4 milj. več, kakor lani, v celem pa se terja čez 39 milj. Lepi denarji! — Da naša tiskovna postava ni Bog zna, kaj vredna, o tem ni dvoma, ali da jo v sedanjem državnem zboru vzboljšajo, vsaj za toliko, da bode v resnici bolja, kakor je doslej, na to ne damo veliko. — Govori se, da se snide štajarski deželni zbor in torej tudi drugi, nekaj dni pred božičem, naj odobrijo deželne proračune, vse druge stvari, ki gredo v področje dež. zborov, odložijo pa se neki na pozneje, na novo leto, ko bode več časa za sklepanje. — Slov. državni poslanci so vprašali grofa Taaffe, je-li mu znano, da se prepoveduje na Koroškem podružnicam sv. Cirila in Metoda obhajati občne zборе, da-si imajo za to pravico po svojih pravilih, katera jim je svoje dni vlada potrdila. Svet se vpraša, kaj da bode kje minister odgovoril na to. — Nemški liberalci so znašli pripomoček za to, da vničijo posojilnice slovenske in sicer je taka zveza koroških posojilnic; se ve, da bi njej bili Nemci na čelu in od tod potlej ni več dolga pot do vničenja slov. posojilnic. — Na Kranjskem je 822 živinčet okuženih na gobcih in parkljih, in to na 295 kmetijah. Ni še torej pričakovati ondi kmalu živinskih sejmov.

— Dež. poslanec za mesta in trge na Notranjskem je do konca te dobe g. J. Lenarčič; „narodna napredna stranka“ šteje ga med svoje, pa je menda nihče ne zavida zavoljo njega, kajti če ga sodimo po tem, kakor se je ponujal svojim volilcem, tiči v njem nekaj političnega veteranjaka. — Iz Gorice se poroča, da so tamošnji Lahi drzni ter slej kakor prej pisano gledajo na slov. kmeta. Žal, da je med Lahi tudi veliko rojenih Slovencev, tedaj lahonov. — Po Primorji, izlasti pa po tržaški okolici klatijo se razni agentje, ki ponujajo ljudem raznotero blago pa jim obetajo, da jim ga ne bode treba na enkrat, ampak polagoma in v malih zneskih plačevati. Blago pa je slabo in tudi plačilo se terja večkrat potem vse ob enem kratu. Agent je pač agent in tem huji, če je krivonos. — Zoper volitev dr. Mat. Laginja pritožuje se laška gospoda z Istre pri visoki vladi na Dunaji in tudi v drž. zboru. No upamo, da zastonj. — Prihodnji teden snide se hrvaški sabor ali dež. zbor v Zagrebu, ali veliko veljave nima ta sabor, ker rad pleše, kakor mu ban Khuen-Héderváry, oziroma ogerska vlada piska. — Nova nadškofa, Vassary za Ostrogonsko, Czászka za Koločansko škofijo prisežeta v ponedeljek v Budimpešti na ustavo vprico svitlega cesarja. Ostrogonski nadškof pa bode v letu večkrat in dalje časa v Budimpešti, vselej kedar je ondi svitli cesar in kedar zbora državni zbor. Tako boče ogerska vlada.

Vunanje države. Prav lahko se izgodi, da se sv. oče Leon XIII., ali če oni ne, vsaj njih naslednik preseli iz Rima v kako drugo mesto. Če kedar na to pride, bode to velika nesreča za večno mesto; z ozirom na koristi sv. katoliške cerkve pa upamo, da tega ne bode treba. — Na „mirovnem shodu“ v Rimu je prišlo skorej do pretefov med gospôdo, ki se ga je vdeležila in taka gospôda bi potlej naj odpravila vojske? — Predsednik italijanske vlade, pl. Rudini je v Milanu zatrjeval, da se drži njegova vlada trdno vseh postav, ki so sedaj v veljavi in pa zvezi z Avstrijo in Nemčijo, kajti le-te je treba, ako se naj vzdrži mir v Evropi. Da je njemu s tem resnica, to je že mogoče, toda kako hoče framonom zavezati grabljive roke in zamašiti nesramna usta? — Možje francoske republike so se zopet spravili ter ima vsled tega sedanje ministerstvo zopet mir pred radikali, ali pa za dolgo? Ni verjetno, kajti francosko ljudstvo želi si spremembe, bodi že potlej taka ali drugačnja. — V mestu Lille so volili v drž. zbor prekucua Lafarque in pride na ravnost iz ječe sedaj v drž. zbor. To so ti pač čudne razmere, kjer je to mogoče! — Pri angleškem ministerstvu ima veliko besedo lord Salisbury in on zatrjuje, da „sedaj ni najmanjšega oblačka na političnem obzorji, ki bi bil nevaren miru v Evropi“. Po

njegovih mislih neki ni časa sedaj za vojske. — Na Nemškem so se socialisti t. j. delalci, ki delajo po svoje na to, da se preobrne sedanje društveno razmerje, se ve, da njim na ljubo — ti so se sedaj razcepili na dvoje, na „mlade in stare“. Stari jim delajo preveč počasu! — Iz Rusije slišijo se žalostni glasovi o lakoti, katera se širi neki na mnogih krajih. Zato pa je neki vlada djala izvožnjo žita v prepoved. — Ruski minister za vnanje zadeve poda se te dni v Pariz, da potolaži francoske ministre ali ka-li. Francozum ni po volji, da je bil minister pri italijanskem kralju. — Da se v Rumuniji nekaj plete, kar sedanjim ministrom ni po volji, to je resnica ali kaj? To se ni še izvedelo. — Iz Belega grada se poroča, da je na večih krajih po Srbiji nastala vratna davica ter so vsled tega skorej povsod zaprli ljudske šole. — Turčija je postala prav nezaupljiva ter kliče svoje vojake na meje, posebno proti Črni gori. — V Kairu, velikem mestu v Afriki, je bila te dni naša cesarica Elizabeta a prišla je „incognito“ t. j. ni hotela, da bi jo pozdravljali kakor cesarico. — Menelik, neguš ali vladar abesinjski, kuja se nasproti Italijanom ter noče teh podperati. Prav je to od njega! — V južni Ameriki vre sila hudo po republikah, posebno v brazilijanski in pa v chilenski. V obeh še je mogoče ohraniti mir samo — na bajonetih. Noč in dan so torej vojaki po konci, na ulicah v nekaterih mestih. Tak je „žegen“ republike!

Za poduk in kratek čas.

Kako daleč se z nemškutarijo pride.

Igra v štirih dejanjih. Spisal J. Sattler.

(Dalje.)

III. Dejanje.

1. Prizor.

(Krčma. Jurij sedi za mizo z Grmom in drugimi kmeti.)

Jurij: Potem smo marširali v Kaštokonopljje. To je tako daleč, da smo čuli nebeškega petelina peti. Tam je že jutrova dežela; zato pa vzhaja solnce toliko, kakor Smolnikovo mlinško kolo.

Prvi kmet: Kakšen pa imajo tam denar?

Jurij: V Kaštokonopljah smo imeli geldtok; vsak je fasal po dva turška zlata; potem smo šli v birchos in smo vse ferzorgali.

Drugi kmet: Povej nam kaj o Turkih.

Jurij: E prej so nas strašili s Turki; ali jaz sem jih grozno naklestil. Bos? Turki jedó šalato, kakor zajci in laufajo tudi, kakor zajci.

Grm: Zakaj pa ti zdaj tako grdo nemškutariš?

Jurij: Ker jaz nemški znam; ti pa ne

umeš nič. Meldam gospod lajnavant. Kdor nemški zna, več velja. Jaz sem z drugimi govoril, kakor si ti. Razumeš? Govoril sem s samim feldmaršallajnavantom. Bos? Vidiš, kaj je to? (Kaže na medajlo.) Takega rajši imajo, ki nemški zna. Z nemščino se najdalje pride. Bos?

Grm: Oj, ti tepec ti. Morda ti je čuk tudi le iz gole ljubezni denar posodil?

Jurij: (Udari s pestjo ob mizo, da poskočijo vse steklenice.) Still der Kerl da! Heu! Stroh!

Grm: Tiho, ne vrešči! Vprašaj, tepec, gospoda župnika; povedali ti bodo, da je kmetija tvoja že v Čukovih krempljih. (Odideta.)

2. Prizor.

Prejšnji brez Grma.

Jurij: Ali so gospod župnik na vojni bili? A jaz sem bil. Verujte moške, kdor nemški zna, tega bolj spoštujejo in mu tudi pomagajo. Meni zdaj dajo vse, česar koli jih popresim. Če bi hotel posestvo, pa je dobim. Česar jaz le hočem, to mi dajo. Bodete videli po volitvah. Ta stari Grm je bedak. Bos? Dajte vina! (Poje.)

„Trink, trink trink!

Wenn in meiner Tasche

Noch ein Kreuzer kling.“

Urá! pijte! Kdo plača? Jaz!

(Konec prih.)

Smešnica 46. Lenuh je legel pod hras za cesto in v tem pride potnik memo ter ga vpraša, kaj da mu je. „Bolan sem, bolan“, odgovori lenuh, „kar nič se ne morem ganiti“. „Ná ti zdravila!“ zategne potnik ter ga potegne v tem s svojo palico po hrtišči, da je lenuh mahoma po konci.

Razne stvari.

(Slov. čitalnica.) V nedeljo, dne 15. novembra vrši se na večer v slov. čitalnici v Mariboru prva zimska veselica. Vse p. n. udeleženci vabi k njej uljudno odbor.

(Prvi občni zbor) ženske podružnice sv. Cirila in Metoda pri sv. Juriji na južni železnici se je vršil zadnjo nedeljo in to taksičajno, da je še tisto večer 73 novih udov pristopilo. V odboru so tiste gospé in gospice, ki smo jih že tovnjej imenovali, omenjajoč, da se ženska podružnica ondi osnovala. Že ta večer se je zbralo 230 gld. v prid odgoji slovenske mladine.

(Čitalnica) v Brežicah priredi v nedeljo, dne 15. t. m. ob 7. uri zvečer v svojih prostorih v hotelu „Klembas“ veselico s petjem, predavanjem in igro na citrah. V obilno vdeležbo prijazno vabi vse udeležence, katerim je prosti uvesti goste.

Odbor.

(„Od pluga do krone.“) Tako je imenovali večji povesti, katero je spisal J. Bedenek